Dosarul nr. 4-1145/2024
Nr. PIGD 4-24049106-12-4-03052024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

20 iunie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanţa în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Vitalie MOROȘANU
Grefier Daniela GRIȚCU

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, în sediul instanței, cauza contravențională în privința lui Solonari Mihail, data nașterii *****, IDNP *****, domiciliat în satul ***** str. ***** *****, r-nul ***** în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, instanța de judecată,-

constată:

La 02 mai 2024, executorul judecătoresc Anatolie BĂNĂRESCU a remis în adresa instanţei de judecată pentru examinare cauza contravențională intentată în privința lui Solonari Mihail în baza art. 318 alin. (1) din Codul contravențional.

Potrivit procesului-verbal cu privire la constatarea faptei contravenționale nr. 056-783r/2023 din 25.04.2024, Solonari Mihail este învinuit de faptul că nu execută intenționat documentul executoriu emisă de către executorul judecătoresc Anatolie BĂNĂRESCU cu nr. 2-633/2017 din 19.03.2018, privind încasarea de la Solonari Mihail în beneficiul creditorului Tiosa Vladimir a datoriei de 35300euro, or până la moment nu și-a onorat obligațiile.

Astfel, acțiunile lui Solonari Mihail au fost calificate de către agentul constatator – executorul judecătoresc Anatolie BĂNĂRESCU în baza art. 318 alin. (1) Cod Contravențional.

În ședința de judecată agentul constatator – executorul judecătoresc Anatolie BĂNĂRESCU fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul oficiului poştal, precum şi prin informaţia plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Chişinău: https://ic.instante.iustice.md/ro/agenda-sedintelor, nu s-a prezentat, iar conform art. 455 alin. (2) Cod contravențional RM instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Solonari Mihail, fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, de către instanța de judecată fiind întreprinse toate măsurile prevăzute de lege în acest sens, fapt pentru care, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa sa în baza art. 455 alin. (3) Cod contravențional.

Studiind minuțios materialele cauzei contravenționale în raport cu prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar că procesul contravențional să fie încetat, reieșind din următoarele considerente:

Cu întâietate, instanța reține că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanţa constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate, iar procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional.

În urma studiului materialelor cauzei contravenţionale în sensul constatării existenței sau inexistenței faptei contravenționale, instanţa de judecată ajunge la ferma convingere că învinuirea înaintată este una pur formală şi bazată pe presupuneri.

La examinarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va ţine cont de rigorile art. 458 din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, „persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod”.

Norma art. 10 din Codul contravențional, specifică că, „constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.”

Conform art. 375 din Codul contravențional: alin. (1) „Persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Alin. (2) nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Alin. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional”.

Reieșind din normele vizate, dar şi analizând circumstanțele cauzei contravenţionale, instanța de judecată remarcă faptul că agentul constatator, executorul judecătoresc Anatolie BĂNĂRESCU nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de constatare și propunerii de sancționare.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale, se atestă că, executorul judecătoresc la data de 20.04.2018 a intentat procedura de executare.

La stabilirea existenței sau inexistenței faptei contravenționale, instanța de judecată reține că, în sensul art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, obiectul juridic nemijlocit al

contravenției vizate îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfăşurare a activităţii de serviciu a organelor administrației publice, organelor de drept şi a altor organe de stat, iar obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării sau eschivării de la executare a hotărârii de judecată.

Latura obiectivă a contravenţiei se realizează prin acţiune sau inacţiune. Acțiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, iar inacţiunea persoanei poate fi exprimată prin neîntreprinderea acţiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătoreşti, considerând că hotărârea nu este corectă, legală etc.

Latura subiectivă a contravenției imputate se realizează prin intenție directă, astfel ca făptuitorul să conștientizeze că prin acțiunile sau inacțiunile sale nu execută intenţionat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanţei de judecată şi doreşte acest rezultat. Motivele neexecutării intenţionate nu influenţează la încadrarea faptei.

Prin prisma stabilirii existenței sau inexistenței laturii subiective a contravenției, instanța de judecată reține că, răspunderea contravențională în temeiul art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, pentru neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanței de judecată, trebuie să fie condiționată de îndeplinirea anumitor proceduri cu privire la executarea acestei hotărâri. În acest sens, după ce hotărârea judecătorească rămâne definitivă sau în cazul executării imediate a acesteia, urmează a fi intentată procedura de executare a hotărârii. În cazul de față, instanța de judecată evidențiază că, la materialele cauzei, în susținerea învinuirii, nu există nici o probă care ar confirma îndeplinirea unor proceduri concrete privind executarea hotărârii și rezultatele acestor acțiuni care să ateste că persoana ar dispune de careva mijloace financiare sau bunuri, însă refuză sau se eschivează de la achitarea datoriei, pentru ca, subsidiar, în baza acestora, instanța să poată stabili intenția făptuitorului Solonari Mihail de comitere a contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul contravențional. Or, atât potrivit circumstanțelor faptice stabilite de către executorul judecătoresc Anatolie BĂNĂRESCU în procesul-verbal cu privire la contravenție, cât și potrivit înscrisurilor anexate în scopul probării învinuirii, se poate deduce doar circumstanța existenței unei datorii, dar în nici un caz nu poate fi constatată intenția eschivării sau neexecutării intenționate, pentru dovedirea căreia, executorul judecătoresc urma în mod obligatoriu să prezinte probe relevante cu referire la posibilitatea debitorului de a achita datoria la care a fost obligat prin hotărârea instanței de judecată.

Instanța reține ca fiind elocvente speței prevederile art. 23 alin. (1) din Codul de executare, potrivit cărora, „în cazul în care acţiunile (inacţiunile) cu elemente ale contravenţiei ale persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerinţele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal cu privire la contravenţie, pe care îl înaintează spre examinare instanţei de judecată. În cazul în care aceste acţiuni conţin elemente ale infracţiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.”

La acest aspect, instanța de judecată va face trimitere la Decizia Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 320 alin. (2) din Codul penal

(neexecutarea hotărârii instanței de judecată), care în pct. 28 a menționat că, „practica judiciară demonstrează că, atunci când persoana este învinuită de neexecutarea unei hotărâri judecătorești, trebuie probate posibilitatea reală a persoanei de a executa hotărârea în discuție”.

Așa fiind, pentru ca să poată fi constatată intenția directă a persoanei privind neexecutarea intenționată a hotărârii instanței de judecată, prioritar, trebuie să fie constatată posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu reavoință, a persoanei, de a purcede la executare.

La caz, instanța de judecată reiterează că, de către executorul judecătoresc nu a fost stabilit faptul deținerii de către debitor, cu drept de proprietate, a cărorva bunuri, dar și a mijloacelor financiare, agentul constatator urmând să întreprindă și alte măsuri care să confirme ipoteza sa precum că debitorul Solonari Mihail ar dispune de careva surse de stingere a datoriei acumulate la caz, și cu toate astea s-ar eschiva de la executarea obligațiunilor sale în temeiul unei hotărâri judecătorești.

Într-o altă ordine de idei, instanța de judecată stabilește lipsa la materialele cauzei a vreunui înscris care ar confirma posibilitatea reală a cet. Solonari Mihail de a executa hotărârea instanței de judecată.

Prin urmare, în cadrul procesului contravențional, agentul constatator nu a anexat nici o probă care ar confirma că făptuitorul a avut careva bunuri, dar intenționat le-a înstrăinat sau are bunuri care îi aparțin, dar nu sunt înregistrate pe numele lui, sau că acesta ar deține careva venituri, însă intenționat nu achită datoria, ceea ce ar demonstra posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu rea-voință, a debitorului Solonari Mihail, de a purcede la executarea hotărârii instanței de judecată.

Instanța elucidează că, este cert că hotărârile și sentințele judecătoreşti au caracter obligatoriu, iar dreptul la un tribunal garantat de articolul 6 alin. 1 din Convenţie ar fi iluzoriu, dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă şi obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părţi, însă în cazul de față, executorul judecătoresc nu a întreprins suficiente măsuri în sensul executării actului judecătoresc, măsuri care ar dovedi depunerea efortului în vederea executării efective a documentului executoriu, precum nici nu a prezentat probe care ar confirma comiterea faptei contravenționale în forma stabilită de către legiuitor, prin dovedirea fără echivoc, prin probe concludente, pertinente și utile a conjuncturii neexecutării intenționate sau eschivării de la executare a hotărârii instanței de judecată prin care s-a dispus încasarea de la Solonari Mihail în beneficiul Tiosa Vladimir a datoriei în sumă de 35300euro.

Așadar, prin prisma circumstanțelor dezvăluite supra, instanța de judecată conchide că, în speță, lipsește intenția directă a făptuitorului Solonari Mihail în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul contravențional.

În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate.

Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

La caz, instanța de judecată reține că potrivit circumstanțelor faptice, în situația în care la materialele cauzei contravenționale lipsește cu desăvârșire vreo probă precum că făptuitorul dispune de careva bunuri sau venituri, însă în mod nejustificat refuză executarea hotărârii, fie se eschivează de la achitarea datoriei, prin urmare, în speță, nu se identifică elementul esențial – intenția de eschivare sau neexecutare a hotărârii instanței de judecată, fiind astfel niște împrejurări care impun încetarea procesului contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

Așadar, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina cet. Solonari Mihail, instanța a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenţie constatată de către agentul constatator în partea existenței laturii subiective, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesulverbal cu privire la contravenție acționează principiul in dubio pro reo.

În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

După prevederile art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, în cazul în care se constată că nu există faptul contravenției, instanţa încetează procesul contravenţional.

Față de cele ce preced, respectând principiul contradictorialității procesului contravenţional şi limitele judecării cauzei, cercetând şi apreciind probele prezentate în şedinţa de judecată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată concluzionează că, în ședința de judecată nu a fost dovedită fapta contravenţională specificată la art. 318 alin. (1) din Codul contravenţional, din care considerente, cu referire la dispoziția art. 461 coroborată cu cea a art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, procesul contravenţional respectiv necesită a fi încetat pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 421, art. 441 alin. (1) lit. a), art. 442, art. 460, art. art. 461 – 462 din Codul contravenţional, în numele Legii, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se încetează procesul contravenţional intentat în privința lui Solonari Mihail, care se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) din Codul contravenţional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei
Judecător Vitalie MOROȘANU